

## PLAN VAN AANPAK DOORLICHTING OVERHEIDSBEDRIJVEN ARUBA

### Managementsamenvatting

Doorlichting overheidsbedrijven	
Aruba	
Kosten en effectiviteit publieke sector (B.2)	
Aanleiding	<p>De doelstelling van thema B van het landspakket is het terugdringen van de kosten van de publieke sector in algemene zin en om de kwaliteit en effectiviteit (inclusief uitvoeringskracht) van de publieke sector te verhogen. Hieronder vallen ook de (semi) overheidsbedrijven.</p> <p>Des te effectiever en doelmatiger dergelijke overheidsbedrijven werkzaam zijn, des te beter voor de samenleving. Indirect kunnen overheidsbedrijven echter ook een risico voor de overheidsfinanciën vormen, omdat hierin risicodragend kapitaal is geïnvesteerd. Daarnaast kan het voorkomen dat de overheid genoodzaakt is om een overheidsbedrijf te ondersteunen, indien de continuïteit van die onderneming onder druk staat.</p>
Doelstelling	<p>Een onderzoek waarvan de bevindingen resulteren in specifieke aanbevelingen met betrekking tot de onderzochte overheidsbedrijven en, meer in algemene zin, concrete aanbevelingen voor een beleidskader, waarmee de effectiviteit van de te bereiken beleidsdoelstelling, de wijze van besturing (governance) en de bedrijfsvoering van de overheidsbedrijven verbeterd kan worden, zodat (toekomstige) verliezen en daarmee financiële risico's voor het land Aruba kunnen worden voorkomen. Op basis van deze uitkomsten wordt bepaald welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.</p>
Gekozen aanpak	<p>Aruba heeft tientallen (semi) overheidsbedrijven. Om de omvang van het onderzoek te beperken is een selectie gemaakt van 6 overheidsbedrijven, die als eerste zullen worden doorgelicht. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een extern onderzoeksbureau en bestaat uit twee trajecten: 1) de doorlichting van de overheidsbedrijven en 2) de analyse van het beleidskader. Een stuurgroep bewaakt de voortgang van de uitvoering en de kwaliteit van het onderzoek.</p>
Beoogde resultaten	<p>Het project moet in het eerste traject per doorgelichte overheidsbedrijf de volgende resultaten opleveren:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Een beschrijving van de formele doelstelling die het overheidsbedrijf nastreeft op basis van de relevante wetgeving, statuten, beleidsdocumenten en andere documentatie.</li><li>• Een analyse van de doelmatigheid van het doorgelichte overheidsbedrijf, onder meer door gebruik te maken van (regionale) kengetallen, benchmarking en een bedrijfsanalyse door een sectorspecialist.</li><li>• Een analyse van de publieke belangen die met het publiek aandeelhouderschap worden gediend en de effectiviteit hiervan in de praktijk.</li></ul> <p>Het project moet in het tweede traject de volgende resultaten opleveren:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Een analyse van de beleidskaders betreffende de oprichting, beheer en beëindiging van (semi) overheidsbedrijven en overheidsentiteiten met als doel inzicht krijgen in de manier waarop het Land hiermee omgaat.</li><li>• Een analyse van het corporate governance beleid en de wijze waarop het land als aandeelhouder en als beleidsmaker ervoor zorgdraagt dat dit beleid wordt nageleefd.</li></ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Een analyse van de wijze waarop het land als aandeelhouder en als beleidsmaker beschikt/zal beschikken over handhavingsmechanismen zowel wettelijk als beleidsmatig om te zorgen dat de normering van topinkomens wordt nageleefd.</li> <li>• Een analyse van de informatievoorziening door het land aan het parlement over de (semi) overheidsbedrijven en overheidsentiteiten.</li> </ul>
Samenhang en/of afhankelijkheid	Door de rijksministerraad zijn voorwaarden aan de landen gesteld die raken aan de arbeidsvoorwaarden, zoals de invoering van een bezoldigingsnorm voor topfunctionarissen. Bij het onderzoek naar de arbeidsvoorwaarden binnen de zes overheidsbedrijven en de analyse van het beleidskader, dient rekening te worden gehouden met de werking van Landsverordeningen die zijn opgesteld in dit verband.
Planning	De voorbereiding zal plaatsvinden in het vierde kwartaal van 2021, met als doel de aanbesteding uiterlijk 15 januari 2022 af te ronden, waarna de uitvoering vanaf 1 februari 2022 kan starten. Het onderzoek zal naar verwachting in augustus 2022 worden afgerond.